

HCS D

**Human capital and social
development.**

2026 – volume 22, issue 4

Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali.

2026 – 22-jild, 4-son

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIIY TA’LIM FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI**

**Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali
Journal Human capital and social development
Журнал Человеческий капитал и социальноеразвитие
Jurnali**

22-jild, 4-son (iyul) 2026.

Jurnal 2021-yilda tashkil topgan.

Davriyligi: har ikki oyda

Davriy nashirning rasmiy nomi: “Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish”-“Human capital and social development”-“Человеческий капитал и социальное развития” O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 19.05.2021 sanada berilgan №1179 guvohnomasi bilan ro‘yhatdan o‘tgan.

Jurnal: O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2023-yil 29-avgustdagi 342/5-son qarori bilan tasdiqlangan Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) Ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yhatiga kiritilgan.

Jurnal asoschilari: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslari va mahalla tarqqiyotini boshqarish instituti.

Nashr etuvchi: SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi.

Xalqaro indeksi: ISSN 3030-3672

Tahririyat telefoni: +998 (94) 283 56 78, +998 (90) 502 13 03

Pochta manzili: 140104, Samarqand shahar., Universitet xiyoboni, 4

Web-sayt: www.hcsd.samdu.uz.

E-mail: muhridinrabbimov@gmail.com

**«INSON KAPITALI VA IJTIMOIIY RIVOJLANISH»
«HUMAN CAPITAL AND SOCIAL DEVELOPMENT»
«ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ И СОЦИАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»
JURNALI**

Bosh muharrir: t.f.d., prof. Xalmuradov Rustam Ibragimovich

Bosh muharrir o‘rinbosari: i.f.d., prof. Arabov Nurali Uralovich

Kotib: PhD, dots. Nasimov Ikrom Xusanovich

Texnik muharrir: assistent., Rabbimov Muxriddin Musoqul o‘g‘li

TAHRIRIYAT KENGASHI

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. Abdurahmonov Qalandar Xodjayivech

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. G‘ulomov Saidaxror Saidaxmedovich

PhD, professor Arindam Banik (Xalqaro menejment instituti, Hindiston)

PhD, professor (Szechenyi Istvan universiteti, Vengriya) Mahendru Mandeep Kaur

PhD, professor (Balikesir universiteti, Balikesir, Turkiya) Blend Ibrahim

PhD, professor Jiye Li (Sian Jiatong universiteti, Xitoy Xalq Respublikasi)

DSc, professor (Vengriya Qishloq xo‘jaligi va hayotiy fanlar tadqiqot universiteti, Vengriya) Zoltan Lakner

PhD, dots. Djurakulov Shoxrux Davronovich (SamDU)

i.f.n., dots. Yuldashev Shamsiddin Qiyomiddinovich (SamDU)

i.f.n., dots. Nizamov Axtam Numonovich (SamDU)

i.f.n., dots. Bozorov Berdimurod Ulug‘murodovich (SamDU)

i.f.n., dots. Boboqulov Bahromqul Mamatkulovich (SamDU)

i.f.n., dots. Usmonova Dilafruz Karshiyevna (SamDU)

i.f.n., dots. Alibekova Saodat Lapasovna (SamDU)

PhD, dots. Ulug‘murodova Nodira Berdimuradovna (SamDU)

PhD, dots. Eshburiyev Umarbek Rashidovich (SamDU)

PhD, dots. Bakayev Ziyovuddin Toshbolta o‘g‘li (SamDU)

PhD, dots. Karjavova Xurshida Abdumalikovna (SamDU)

PhD, dots. Boltayev Burxon Sadinovich (SamDU)

PhD, dots. Djalilov Faxriddin Azimovich (SamDU)

TIJORAT BANKLARINING ISLOMIY DARCHALARIDA MIJOZLAR MABLAG‘LARINI JALB QILISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO‘NALISHLARI

A.M.Karimova , Sh.K.Sindarov

Samarqand iqtisodiyot va Servis instituti, Samarqand, O‘zbekiston.

OPEN ACCESS

HCSD

Correspondence

Karimova Aziza Maxomadrizoyevna

Samarqand iqtisodiyot va Servis instituti
Bank ishi kafedrası mudiri professor.
iqtisod fanlari doktori (DSc)

Email: azizakarimova@gmail.com

Tel: +99893 996 96 96

Sindarov Shuxrat Keldiyorovich

Samarqand iqtisodiyot va Servis instituti
Bank ishi kafedrası assistent-stajyor

Email: shuhratsindarov@gmail.com

Tel: +99899 707 52 78

Received: 08 June 2026

Revised: 22 June 2026

Accepted: 14 July 2026

Published: 31 July 2026

Funding source for publication:
Samarkand State University.

Publisher’s Note: HCSD stays neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Copyright: Journal Human capital and social development © 2 by Samarkand State University is licensed <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Annotatsiya. Mazkur maqolada tijorat banklarining islomiy darchalarida mijozlar mablag‘larini jalb qilishning iqtisodiy mohiyati, shartnomaviy asoslari va bank resurs bazasini shakllantirishdagi o‘ziga xos xususiyatlari tadqiq etilgan. Islomiy banklarda joriy hisobvaraqlar, mudaraba va vakala asosidagi investitsiyaviy omonatlarning risk-daromadlilik profili, kapitalning qaytarilish darajasi hamda bank va investor o‘rtasida risklarni taqsimlash mexanizmlari qiyosiy tahlil qilingan. Global islomiy moliya bozorining zamonaviy tendensiyalari, xususan, bank sektorining yetakchi ulushi va depozitlarga asoslangan moliyalashtirishning ustuvorligi baholangan. O‘zbekiston Respublikasida 2026-yildan islomiy bank faoliyati uchun yaratilgan huquqiy bazaning mijoz mablag‘larini jalb qilish amaliyotiga ta’siri ochib berilgan.

Kalit so‘zlar: islomiy bank, islomiy darcha, investitsiyaviy omonat, mudaraba, vakala, foydani taqsimlash, risklarni taqsimlash, PER, IRR, Shariat nazorati.

ТЕОРЕТИЧЕСКИ-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРИВЛЕЧЕНИЯ СРЕДСТВ КЛИЕНТОВ В ИСЛАМСКИХ БАНКАХ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ И НАПРАВЛЕНИЯ ИХ УЛУЧШЕНИЯ

Аннотация. В данной статье рассматривается экономическая сущность, договорная структура и особенности привлечения средств клиентов в исламских банках. Проводится сравнительный анализ профиля риска и доходности текущих счетов, инвестиционных депозитов на основе мудараба и вакала в исламских банках, уровня доходности капитала и механизмов распределения рисков между банком и инвестором. Оцениваются современные тенденции на мировом исламском финансовом рынке, в частности, ведущая доля банковского сектора и приоритет депозитного финансирования. Выявляется влияние правовой базы, созданной для деятельности исламских банков в Республике Узбекистан с 2026 года, на практику привлечения средств клиентов.

Ключевые слова: исламский банк, исламское окно, инвестиционный депозит, мудараба, вакала, распределение прибыли, распределение риска, PER, IRR, шариатский контроль, зонирование, депозитная политика.

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF ATTRACTING CUSTOMER FUNDS THROUGH ISLAMIC WINDOWS OF COMMERCIAL BANKS AND DIRECTIONS FOR THEIR IMPROVEMENT

Abstract. This article examines the economic essence, contractual foundations, and specific characteristics of attracting customer funds through the Islamic windows of commercial banks in the context of building a bank's resource base. It presents a comparative analysis of the risk-return profiles, capital return rates, and risk-sharing mechanisms between banks and investors regarding current accounts and investment deposits based on *Mudaraba* and *Wakala* contracts. The study evaluates modern trends in the global Islamic finance market, specifically highlighting the dominant share of the banking sector and the prevalence of deposit-based financing. Furthermore, it analyzes the impact of the legal framework established in the Republic of Uzbekistan for Islamic banking operations—effective from 2026—on the practice of attracting customer funds.

Key words: Islamic banking, Islamic window, investment deposit, *Mudaraba*, *Wakala*, profit sharing, risk sharing, PER, IRR, Sharia supervision, ring-fencing, deposit policy.

Kirish.

Jahon moliya tizimida islomiy moliya alohida institutsional segment sifatida shakllanib, bank xizmatlari, sukuk, islomiy fondlar va takaful yo'nalishlarini qamrab oluvchi yirik ekotizimga aylandi. ICD–LSEG ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yil yakunida global islomiy moliya aktivlari 5,98 trln AQSh dollariga yetib, bir yil ichida 21 foizga o'sgan. IFSBning nisbatan torroq – prudensial jihatdan kuzatiladigan islomiy moliyaviy xizmatlar sanoati – qamrovdagi hisob-kitobida esa 2024-yil aktivlari 3,88 trln AQSh dollarini tashkil etgan; ushbu aktivlarning 71,6 foizi islomiy banklarga to'g'ri keladi. Mazkur farq metodologik qamrov bilan izohlanadi, biroq har ikkala manba ham islomiy banklarning tizimdagi markaziy o'rnini tasdiqlaydi. Islomiy banklar resurs bazasining muhim qismi mijozlardan jalb qilingan mablag'lar hisobidan shakllanadi. IFSB 2025-yilgi barqarorlik hisobotida depozitlar islomiy banklar uchun asosiy moliyalashtirish manbai bo'lib qolayotgani, ulgurji va bozor instrumentlaridan foydalanish esa ko'plab yurisdiksiyalarda nisbatan cheklangani qayd etiladi. Shu sababli mijoz mablag'larini jalb qilish mexanizmining samaradorligi islomiy darchaning likvidligi, rentabelligi, o'sish sur'ati va bank ichidagi operatsion mustaqilligini belgilovchi omillardan biridir.

O'zbekistonda mazkur masala ayniqsa dolzarb tus oldi. 2026-yil 27-martdagi O'RQ-1126-son Qonun bilan islomiy bank faoliyatini amalga oshirish, islomiy moliya kengashlarini tashkil etish, foydani taqsimlash yoki vakillik shartnomasi orqali investitsiyaviy omonatlarni jalb qilish hamda islomiy operatsiyalarni alohida hisobga olish uchun huquqiy asos yaratildi. Markaziy

bank va IFSB ishtirokida 2026–2030-yillarga mo'ljallangan islomiy moliyani rivojlantirish yo'l xaritasi ishlab chiqilib, keyinchalik 39 ta chora-tadbirni qamrab olgan milliy yo'l xaritasi tasdiqlangani ma'lum qilindi. Bu sharoit tijorat banklari oldiga nafaqat yangi mahsulotlarni joriy etish, balki mijoz mablag'larini Shariat talablariga, prudensial me'yorlarga va iste'molchilarni himoya qilish tamoyillariga mos tarzda jalb etish vazifasini qo'yadi.

Adabiyotlar tahlili.

Tijorat banklarining islomiy darchalarida mijozlar mablag'larini jalb qilish bo'yicha ko'plab xorijiy va mahaliy olimlar tomonidan ilmiy izlanishlar olib borilgan. Shular qatoriga M.T. Usmani, Z. Iqbal va A. Mirakhor, M. Ayub, M.A. El-Gamal, S. Archer va R.A.A. Karim va boshqalar.

Xususan, Islomiy bank resurslarini shakllantirish nazariyasining asosida riba taqiqi, real iqtisodiy faoliyat bilan bog'liqlik, shartnoma shartlarining aniqligi hamda daromadning riskni qabul qilish bilan uyg'unligi turadi. M.T. Usmani mudarabani kapital egasi va boshqaruvchi o'rtasidagi sheriklik sifatida talqin qiladi: foyda avvaldan kelishilgan nisbatda taqsimlanadi, moliyaviy zarar esa, boshqaruvchining aybi, ehtiyotsizligi yoki shartni buzishi mavjud bo'lmasa, kapital egasi zimmasida qoladi. Z. Iqbal va A. Mirakhor islomiy moliya tizimining nazariy ustunligini risklarni oldindan qat'iy narxlashdan ko'ra ularni iqtisodiy natijaga bog'liq ravishda taqsimlashda ko'radilar.

M. Ayub islomiy bank mahsulotlarini tahlil qilib, depozit va investitsiya mablag'larini jalb qilishda shartnomaning huquqiy mohiyati mahsulot nomidan ko'ra muhimroq ekanini ko'rsatadi. M.A. El-Gamal esa

islomiy moliya amaliyotini tanqidiy nuqtai nazardan baholab, formal Shariat mosligidan tashqari mahsulotning iqtisodiy mazmuni, xarajatlari, risklari va mijoz uchun yaratiladigan real qiymatni hisobga olish zarurligini asoslaydi. Mazkur yondashuvlar islomiy darcha mahsulotini “foizsiz depozit” sifatida soddalashtirib tushuntirish yetarli emasligini, mijozga shartnoma bo'yicha kapital, daromad va riskning haqiqiy tabiatini ochib berish kerakligini ko'rsatadi.

S. Arch

AAOIFI Shariat standarti №40 mudaraba asosidagi investitsiya hisobvaraqlarini cheklanmagan va cheklangan turlarga ajratadi hamda bank bilan hisobvaraq egasi o'rtasidagi munosabatni mudarib va rabb al-mal munosabati sifatida belgilaydi. AAOIFI buxgalteriya standartlarida ham investitsiya hisobvaraqlari hamda investitsion vakillik alohida obyektlar sifatida yoritiladi; bu ularning oddiy foizli depozit bilan bir xil iqtisodiy tabiatga ega emasligini tasdiqlaydi.

IFSB islomiy banklarda daromadlilik darajasi riski va displaced commercial risk (DCR)ni resurs bazasini boshqarishning muhim maxsus risklari qatoriga kiritadi. Bank bozor bosimi ostida investitsiya hisobvaraqlari egalariga raqobatbardosh daromad to'lash uchun o'zining mudarib ulushining bir qismidan voz kechishi mumkin; PER va IRR rezervlari esa daromad tebranishlari va kelgusidagi investitsiya zararlarini yumshatish vositalari sifatida tavsiflanadi.

Empirik tadqiqotlar mijoz xatti-harakatlari faqat diniy motiv bilan belgilanmasligini ko'rsatadi. A.F. Aysan va hammualliflar Turkiya ma'lumotlari asosida islomiy bank omonatchilari bozor stavkalari o'zgarishiga, ayniqsa yirik

summalarda, sezgir bo'lishini aniqlagan. 2026-yilda Indoneziya bo'yicha e'lon qilingan tadqiqot ham islomiy depozitlar harakati foyda taqsimoti va an'anaviy foiz stavkalari bilan bog'liq imkoniyat xarajatiga javob berishini tasdiqlaydi. Demak, islomiy darcha mijozlarini jalb qilish strategiyasi Shariatga muvofiqlik bilan bir qatorda xizmat sifati, likvidlik, raqobatbardosh daromad, raqamli qulaylik va oshkoralikka tayanishi lozim.

Bank barqarorligiga oid adabiyotlarda natijalar bir xil emas. Beck, Demirgüç-Kunt va Merrouche islomiy banklarda kapital darajasi va aktivlar sifati nisbatan yuqori, biroq xarajat samaradorligi ayrim holatlarda pastroq ekanini ko'rsatgan. Čihák va Hesse kichik islomiy banklarning moliyaviy barqarorligi yuqoriroq bo'lishi mumkinligini, bank hajmi ortishi bilan risklarni boshqarish murakkablashishini aniqlagan. Abedifar, Molyneux va Tarazi esa kichik islomiy banklarda kredit va to'lovga qobiliyatsizlik riskining ayrim ko'rsatkichlari qulayroq ekanini qayd etgan. Hassan va Aliyuning keng qamrovli sharhi islomiy banklar samaradorligi, barqarorligi, regulatsiyasi va ijtimoiy funksiyalariga doir natijalar yurisdiksiya va metodologiyaga kuchli bog'liq ekanini ko'rsatadi.

DCRni miqdoriy o'lchashga bag'ishlangan tadqiqotlarda PER, IRR, benchmark daromadlilik va investitsiya hisobvaraqlarining haqiqiy rentabelligi o'rtasidagi tafovut asosiy determinantlar sifatida qaraladi. Rouetbi, Ftiti va Omri Bahrayn banklari misolida DCRning ortishi islomiy bank rentabelligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligini aniqlagan. Ushbu natijalar mijoz mablag'larini ko'proq jalb qilishning o'zi yetarli emasligini, uning tarkibi, muddati, narxi va risklarining bank aktivlari bilan

muvofigligi ham boshqarilishi lozimligini bildiradi.

Tadqiqot metodologiyasi.

Tadqiqotda tizimli va qiyosiy tahlil, institutsional yondashuv, normativ-huquqiy tahlil, ilmiy abstraksiyalash va mantiqiy umumlashtirish usullaridan foydalanildi. Empirik asos sifatida IFSB hamda ICD–LSEGning so‘nggi global hisobotlari, AAOIFI va IFSB standartlari, O‘zbekiston Respublikasining islomiy bank faoliyatiga oid amaldagi qonunchiligi hamda islomiy bank depozitlari va risklari bo‘yicha xalqaro ilmiy maqolalar tanlandi. Tadqiqot obyekti tijorat banklarining islomiy darchalarida mijoz mablag‘larini jalb qilish jarayoni, predmeti esa ushbu jarayondagi shartnomaviy, tashkiliy, risk va samaradorlik munosabatlaridir.

Metodologik jihatdan mijoz mablag‘lari uch mezon bo‘yicha tasniflandi: 1) kapitalni qaytarish majburiyati; 2) daromadni shakllantirish usuli; 3) investitsiya riskini kim

zimmasiga olishi. Ushbu tasnif islomiy darchada joriy hisobvaraqlar, mudaraba investitsiyaviy omonati va vakala investitsiyaviy omonatini bir xil “depozit” kategoriyasida baholash natijasida yuzaga keladigan metodologik xatoni kamaytiradi.

Natijalar va muhokama.

An’anaviy bank modelida depozit asosan bankning mijoz oldidagi qarz majburiyati bo‘lib, bank mablag‘dan foydalanish natijasidan qat’i nazar shartnomada belgilangan asosiy summani va, tegishli holatda, foizni qaytaradi. Islomiy moliyada esa mablag‘larni jalb qilishning huquqiy shakli mahsulotning iqtisodiy tabiatini o‘zgartiradi. Joriy hisobvaraqlar qard yoki boshqa ruxsat etilgan shaklda tashkil qilinsa, kapitalning qaytarilishi bank majburiyati bo‘lishi mumkin; mudaraba yoki vakala investitsiyaviy omonatida esa investor mablag‘i Shariatga muvofiq aktivlar portfeliga yo‘naltiriladi va daromad investitsiya natijasi bilan bog‘lanadi.

1-jadval.

Mijoz mablag‘larini jalb qilish instrumentlarining qiyosiy tavsifi

Mezon	Joriy hisobvaraqlar	An’anaviy muddatli depozit	Mudaraba investitsiyaviy omonati	Vakala investitsiyaviy omonati
Huquqiy mohiyat	Bankning qaytarish majburiyati / qard tabiatiga yaqin	Bankning qarz majburiyati	Investor – kapital egasi; bank – mudarib	Investor – muakkil; bank – investitsiya vakili
Daromad	Oldindan va‘da qilinmaydi	Oldindan belgilangan foiz	Haqiqiy foydadan kelishilgan nisbat	Investitsiya natijasidan agentlik shartlari asosida
Kapital riski	Bank majburiyati doirasida past	Odatda bank zimmasida	Investor zimmasida; bank aybi bo‘lsa bank javobgar	Mandat va shartnoma doirasida investor zimmasida
Bank daromadi	Komissiya va boshqa xizmat daromadi	Foiz marjasi	Mudarib ulushi	Vakala haqi va shartdagi rag‘batlantirish
Asosiy boshqaruv talabi	Likvidlik va to‘lov intizomi	Foiz va likvidlik riski	Pool hisobi, foyda taqsimoti, DCR, oshkoralik	Mandat, aktiv tanlovi, agentlik haqi, oshkoralik

Jadvaldan ko‘rinadiki, islomiy darcha resurs bazasini boshqarishda “jalb qilingan mablag” tushunchasini shartnomaviy tabiatga ko‘ra segmentlash zarur. Bu segmentatsiya bir vaqtning o‘zida buxgalteriya hisobi, aktivlarni joylashtirish, likvidlik rejalashtirish, daromad taqsimoti va mijozga beriladigan axborot mazmuniga ta’sir qiladi. Ayniqsa investitsiyaviy omonatni kapitali to‘liq kafolatlangan mahsulot sifatida reklama qilish mudaraba mohiyatini buzishi va mijozning riskni noto‘g‘ri qabul qilishiga sabab bo‘lishi mumkin.

Islomiy darchada mijoz mablag‘larini jalb qilishni takomillashtirishning asosiy sharti – mablag‘larni alohida investitsiya pullari

(investment pools) bo‘yicha hisobga olishdir. Pool yondashuvi bir xil risk va muddat xususiyatiga ega investitsiyaviy omonatlarni ma’lum aktivlar guruhiga bog‘lash, ularning haqiqiy daromadini hisoblash va turli mijozlar o‘rtasida adolatli taqsimlash imkonini beradi. Bankning an’anaviy operatsiyalari bilan islomiy darcha mablag‘lari o‘rtasida hisobiy va operatsion chegaraning mavjudligi Shariatga muvofiqlik bilan bir qatorda prudensial nazorat uchun ham muhim.

Mudaraba pooli bo‘yicha soddalashtirilgan foyda taqsimoti quyidagi ketma-ketlikda ifodalanishi mumkin:

$$G = R - E; \quad PER = \rho \cdot G; \quad D = G - PER; \quad M = \mu \cdot D; \quad I = (1 - \mu) \cdot D; \quad IRR = \gamma \cdot I; \\ I_p = I - IRR.$$

bu yerda: G – poolning taqsimotgacha bo‘lgan foydasi; R – Shariatga muvofiq aktivlardan olingan daromad; E – poolga bevosita tegishli ruxsat etilgan xarajatlar; ρ – PERga ajratma normasi; D – taqsimlanadigan foyda; μ – bankning mudarib ulushi; M – bankka tegishli mudarib foydasi; I – investitsiya hisobvaraqlari egalari ulushi; γ – IRRga ajratma normasi; I_p – mijozlarga taqsimlanadigan sof foyda. Ushbu formula amaliyotda AAOIFI talablari, milliy standartlar, Shariat kengashi qarorlari va bankning tasdiqlangan foyda taqsimoti siyosatiga moslashtirilishi kerak.

PER va IRRdan foydalanish avtomatik tarzda “kafolatlangan daromad” yaratish vositasi sifatida talqin qilinmasligi lozim. Ularning vazifasi – daromadlilikning keskin tebranishlarini va kelgusidagi investitsiya zararlarini boshqarish. Agar bank bozor stavkalariga

moslashish uchun doimiy ravishda o‘z mudarib ulushidan voz kechsa, iqtisodiy jihatdan DCR oshadi va mahsulot haqiqiy risk-taqsimlash modelidan uzoqlashadi.

Qo‘yida biz mijoz mablag‘larini jalb qilishdagi asosiy risklar ko‘rib chiqqanmiz. O‘RQ-1126-son Qonunda bankning islomiy moliya operatsiyalari qatoriga foydani taqsimlash sharti asosida hamda vakillik shartnomasi orqali pul mablag‘larini investitsiyaviy omonatlarga jalb etish kiritilgan. Shuningdek, amaldagi an’anaviy bankning islomiy bank faoliyatiga litsenziya olishi uchun islomiy moliya bo‘yicha alohida boshqaruv organlari va ichki audit bilan bir qatorda islomiy operatsiyalar bo‘yicha buxgalteriya hisobini alohida yuritish imkoniyati yaratilganini tasdiqlash talab qilinadi. Bu norma islomiy darcha faoliyatida ring-fencing yondashuvini amaliy rivojlantirish uchun huquqiy tayanch yaratadi.

2-jadval.

Islomiy darchada mablag' jalb qilish risklari va boshqaruv vositalari

Risk turi	Risk manbai	Bank uchun oqibat	Taklif etiladigan boshqaruv vositasi
Daromadlilik darajasi riski	Bozor benchmarklari va pool rentabelligi tafovuti	Mablag'lar chiqib ketishi, DCR	Aktiv-passiv muddatlari mosligi, mahsulot segmentatsiyasi
Likvidlik riski	Qisqa muddatli mablag'lar va uzoq muddatli aktivlar nomutanosibligi	Majburiyatlarni bajarish bosimi	Likvidlik buferi, sukuk va Shariatga mos likvidlik vositalari
Shariatga nomuvofiqlik riski	Noto'g'ri shartnoma, aktiv yoki daromad manbai	Daromadni tozalash, obro' yo'qotish	Shariat kengashi, ichki audit, ex-ante va ex-post nazorat
Fidutsiar risk	Mablag'larni samarasiz yoki mandatdan tashqari boshqarish	Mijoz ishonchi va talablarining pasayishi	Pool darajasida hisobot, benchmark, mustaqil audit
Axborot assimetriyasi	Mijoz kapital va daromad riskini to'liq tushunmasligi	Noto'g'ri sotuv va reputatsion zarar	Standart "mahsulot pasporti", risk darajasi va tarixiy natijalarni oshkor qilish
Operatsion aralashish riski	Islomiy va an'anaviy oqimlarning ajratilmasligi	Shariat va hisob risklari	Ring-fencing, alohida GL/pool kodlari, mustaqil reconciliation

Bunda investitsiyaviy omonatning iste'molchi uchun huquqiy maqomi alohida tushuntirilishi shart. "Banklardagi omonatlarni himoya qilish kafolatlari to'g'risida"gi Qonunning 25-moddasiga 2026-yildan kiritilgan o'zgartirishga ko'ra, islomiy bank faoliyatini amalga oshiruvchi banklardagi investitsiyaviy omonatlar kafolatlash obyekti hisoblanmaydi. Mazkur norma mudaraba va vakala investitsiya mahsulotlarining risk-tabiyatiga mos keladi, biroq mijozga bu holat oddiy, aniq va oldindan tushuntirilmasa, reputatsion riskni kuchaytirishi mumkin.

O'zbekiston Markaziy banki va Bank Negara Malaysia o'rtasidagi 2026-yilgi muloqotda ikki pog'onali Shariat

boshqaruvi, islomiy banklar va islomiy darchalarni litsenziyalash hamda maxsus soliq rejimi rivojlantirilayotgani qayd etilgan. Shu sababli milliy amaliyotda mahsulotlarni ko'paytirishdan avval darcha ichida fondlar segregatsiyasi, Shariat audit trail, foyda taqsimoti siyosati va mijozga axborot berish standartini bir xil metodik asosda shakllantirish maqsadga muvofiq.

Tadqiqot natijasida tijorat bankining islomiy darchasi uchun to'rt blokdan iborat tashkiliy-iqtisodiy mexanizm taklif etiladi.

Birinchi blok – shartnomaviy segmentatsiya. Mijoz ehtiyoji "to'lov va saqlash", "nisbatan barqaror investitsion daromad" hamda "foyda-riski yuqoriroq

investitsiya” segmentlariga ajratiladi. Har bir segment uchun kapital kafolati, muddat, muddatidan oldin yechish, daromad manbai va Shariat shartlari oldindan belgilanadi.

Ikkinchi blok – alohida investitsiya puli va ring-fencing. Har bir investitsiyaviy omonat turi tegishli aktivlar puli bilan bog‘lanadi; darcha mablag‘lari an‘anaviy bank oqimlari bilan aralashtirilmaydi. Buxgalteriya tizimida alohida GL kodlar, daromad va xarajat markazlari hamda kunlik reconciliation joriy qilinadi.

Uchinchi blok – foyda va risklarni adolatli taqsimlash. Mudaraba ulushi,

vakala haqi, PER/IRR siyosati, zararlarni qoplash shartlari va bankning aybi mavjud bo‘lgan holatlardagi javobgarlik Shariat kengashi tomonidan tasdiqlanadi. Pool natijasi oldindan belgilangan foiz stavkasiga mexanik tenglashtirilmaydi.

To‘rtinchi blok – shaffoflik va mijoz himoyasi. Har bir investitsiyaviy omonat uchun “mahsulot pasporti” beriladi: shartnoma turi, kapitalning kafolatlanishi yoki kafolatlanmasligi, daromad hisoblash usuli, oxirgi davrlardagi haqiqiy daromadlilik, asosiy risklar, mablag‘ni muddatidan oldin yechish qoidalari, kafolatlash tizimidagi maqom va Shariat kengashi xulosasi.

3-jadval.

Taklif etilayotgan mexanizmning amaliy natijalari

Mexanizm bloki	Asosiy instrument	Nazorat ko‘rsatkichi	Kutiladigan natija
Shartnomaviy segmentatsiya	Joriy hisob, mudaraba, vakala	Mahsulot bo‘yicha mijoz profili va muddat	Noto‘g‘ri sotuv va huquqiy risk kamayadi
Pool/ring-fencing	Alohida hisob va aktivlar puli	Aralash mablag‘lar ulushi = 0; reconciliation farqi	Shariatga muvofiqlik va audit izi kuchayadi
Foyda va risk taqsimoti	Mudarib ulushi, vakala haqi, PER/IRR	Haqiqiy pool rentabelligi, DCR, rezervlar	Daromadning iqtisodiy asoslanganligi oshadi
Shaffoflik va mijoz himoyasi	Mahsulot pasporti, davriy disclosure	Shikoyatlar, qayta sotib olish/chiqish, retention	Ishonch va uzoq muddatli resurs bazasi mustahkamlanadi

Islomiy darcha samaradorligini faqat jalb qilingan mablag‘ hajmi bilan baholash yetarli emas. Qisqa muddatda yuqori daromad va’dasi hisobiga resurslar tez o‘shishi mumkin, biroq bunday o‘shish DCR, likvidlik bosimi yoki zararlarni noto‘g‘ri taqsimlash hisobiga yuz bersa, barqaror natija hisoblanmaydi. Shu bois quyidagi oltita ko‘rsatkichdan iborat monitoring tizimi taklif etiladi:

- IDG – investitsiyaviy omonatlar o‘shish sur‘ati: $(ID_t - ID_{t-1}) / ID_{t-1}$;

- CRR – mijoz mablag‘larini saqlab qolish koeffitsienti: davr oxirida saqlanib qolgan mablag‘lar / davr boshidagi tegishli mablag‘lar;

- COF – jalb qilingan mablag‘larning iqtisodiy qiymati: mijozlarga taqsimlangan foyda + jalb qilish bilan bog‘liq to‘g‘ridan-to‘g‘ri xarajatlar / o‘rtacha investitsiyaviy omonatlar;

- LSR – likvidlik barqarorligi: barqaror va muddatli Shariatga muvofiq resurslar / tegishli uzoq muddatli aktivlar;

• SCR – Shariatga muvofiqlik darajasi: aniqlangan Shariat nomuvofiqligi holatlari, tozalangan daromad va tuzatishlar dinamikasi asosida;

• DTI – disclosure transparency indicator: mijozga majburiy axborot elementlarining to'liq, o'z vaqtida va tushunarli berilishi bo'yicha ball.

Ushbu ko'rsatkichlar keyingi empirik tadqiqotlarda normallashtirilib, vaznlar ekspert bahosi, entropiya usuli yoki principal component analysis asosida aniqlanishi mumkin. Bunda integral indeksni shakllantirishdan avval ko'rsatkichlarning o'zaro korrelyatsiyasi va banklar kesimidagi ma'lumot mavjudligi tekshirilishi zarur. Shunday yondashuv mablag' jalb qilishni "ko'proq resurs" emas, balki "barqaror, shaffof va Shariatga muvofiq resurs" sifatida baholash imkonini beradi.

Ilmiy yangilik va amaliy ahamiyat.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi quyidagilarda namoyon bo'ladi. Birinchidan, islomiy darchada mijoz mablag'larini jalb qilish jarayoni kapital kafolati, daromad shakllanishi va risk egasi mezonlari bo'yicha segmentatsiya qilindi. Ikkinchidan, islomiy darcha uchun shartnomaviy segmentatsiya, ring-fencing, foyda-risk taqsimoti hamda mijozni axborot bilan himoya qilishdan iborat to'rt blokli mexanizm ishlab chiqildi. Uchinchidan, O'zbekiston qonunchiligidagi investitsiyaviy omonatlarning kafolatlash tizimiga kirmasligi hisobga olinib, "investitsiyaviy omonat mahsulot pasporti"ni joriy etish taklif qilindi. To'rtinchidan, mablag' jalb qilish hajmi bilan cheklanmaydigan, o'sish, retention, iqtisodiy qiymat, likvidlik, Shariatga muvofiqlik va disclosure sifatini qamrab oluvchi

monitoring ko'rsatkichlari tizimi taklif etildi.

Amaliy jihatdan mazkur takliflar islomiy bank faoliyatini boshlayotgan tijorat banklarida mahsulot siyosati, ALM, Shariat boshqaruvi, buxgalteriya segregatsiyasi, risk-menejment va mijozlar bilan kommunikatsiyani yagona jarayonga birlashtirish imkonini beradi. Ayniqsa islomiy darcha an'anaviy bank tarkibida faoliyat yuritganida, mablag'larning aralashib ketmasligi va mijozga investitsiya riskining aniq ko'rsatilishi bankning reputatsion barqarorligi uchun muhimdir.

Xulosa.

Tijorat banklarining islomiy darchalarida mijozlar mablag'larini jalb qilish oddiy depozit siyosatining foizsiz shakli emas. U shartnomaviy tabiat, aktivlar bilan bog'liqlik, daromad va risklarni taqsimlash, Shariat nazorati hamda mijozning investitsiya riskini ongli ravishda qabul qilishi bilan tavsiflanadigan mustaqil moliyaviy vositachilik mexanizmidir. Global tajriba depozitlar islomiy banklar uchun asosiy resurs manbai bo'lib qolayotganini, shu bilan birga investitsiya hisobvaraqlari bo'yicha daromadlilik bosimi va DCR banklar uchun muhim boshqaruv masalasi ekanini ko'rsatadi.

O'zbekistonda 2026-yilda yaratilgan huquqiy baza foydani taqsimlash va vakillik asosidagi investitsiyaviy omonatlarni bank tizimiga kiritish uchun zarur imkoniyatlarni yaratdi. Shu bilan birga investitsiyaviy omonatlarning kafolatlash obyekti emasligi banklardan yanada yuqori darajadagi oshkoralik va mijozlarni xabardor qilishni talab qiladi. Shuning uchun islomiy darcha resurs bazasini shakllantirishda alohida investitsiya pullari, ring-fencing, aniq foyda taqsimoti siyosati, PER/IRRdan

ehtiyotkor foydalanish va standart mahsulot pasporti markaziy elementlar bo'lishi lozim.

Kelgusidagi tadqiqotlarda taklif etilgan ko'rsatkichlar O'zbekiston tijorat banklari ma'lumotlari asosida empirik sinovdan o'tkazilishi, mijozlarning

mudaraba va vakala mahsulotlariga o'tish ehtimoli Logit/Probit yoki PLS-SEM usullari orqali baholanishi hamda banklar kesimida islomiy darcha samaradorligining integral indeksi ishlab chiqilishi maqsadga muvofiq.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. ICD – LSEG. Islamic Finance Development Report 2025: 50 Years of Exponential Growth. London: LSEG, 2025.
2. Islamic Financial Services Board. Islamic Financial Services Industry Stability Report 2025. Kuala Lumpur: IFSB, 2025.
3. O'zbekiston Respublikasining 2026-yil 27-martdagi O'RQ-1126-son Qonuni "O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga O'zbekistonda islomiy bank faoliyatini joriy etishga qaratilgan qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish to'g'risida".
4. O'zbekiston Respublikasining 2025-yil 18-fevraldagi O'RQ-1031-son Qonuni "Banklardagi omonatlarni himoya qilish kafolatlari to'g'risida" (2026-yil 29-iyun holatidagi tahrir).
5. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. Silk Road Finance & Technology Forum, 24–26 August 2026: Islamic finance development materials. Toshkent, 2026.
6. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. Prospects for Cooperation with Malaysia on the Development of Islamic Finance. 25 August 2026.
7. AAOIFI. Shari'ah Standard No. (40): Distribution of Profit in Mudarabah-Based Investment Accounts. Manama: AAOIFI.
8. AAOIFI. Financial Accounting Standard No. 27: Investment Accounts; Financial Accounting Standard No. 31: Investment Agency (Al Wakala Bi Al-Istithmar). Manama: AAOIFI.
9. Islamic Financial Services Board. IFSB-1: Guiding Principles of Risk Management for Institutions (Other than Insurance Institutions) Offering Only Islamic Financial Services. Kuala Lumpur: IFSB.
10. Islamic Financial Services Board. IFSB-17: Core Principles for Islamic Finance Regulation (Banking Segment). Kuala Lumpur: IFSB, 2015.
11. Usmani, M.T. An Introduction to Islamic Finance. The Hague: Kluwer Law International, 2002.
12. Ayub, M. Understanding Islamic Finance. Chichester: John Wiley & Sons, 2007.
13. Iqbal, Z., Mirakhor, A. An Introduction to Islamic Finance: Theory and Practice. 2nd ed. Singapore: John Wiley & Sons (Asia), 2011.
14. Sindarov S. K. et al. Legal basis for the implementation of the islamic banking system in the financial market of uzbekistan //hsr (London). – 2026. – T. 12. – №. 06. – C. 1163-1165.
15. Shuhrat S., Hasan M. ISLOM BANKI TAMOYILLARI //Научный Фокус. – 2026. – T. 3. – №. 32. – C. 47-52.

16. Shuxrat S., Damira Z., Azizjon S. The role of islamic credit products in the modern financial system and their economic impact //Новости образования: Исследование в XXI веке. – 2026. – Т. 4. – №. 41. – С. 152-155.
17. Shuxrat S., Bahodir o'g'li Y. F. O'zbekiston respublikasiga islom banklarining kirib kelishi va ularning iqtisodiyotni rivojlantirishda tutadigan o'rni //journal of innovations in scientific and educational research. – 2025. – Т. 8. – №. 12. – С. 96-101.
18. Archer, S., Karim, R.A.A. (eds.). Islamic Finance: The Regulatory Challenge. Singapore: John Wiley & Sons (Asia), 2007.
19. Archer, S., Karim, R.A.A. Profit-sharing investment accounts in Islamic banks: Regulatory problems and possible solutions // Journal of Banking Regulation. 2009. Vol. 10(4). P. 300–306. DOI: 10.1057/jbr.2009.9.
20. El-Gamal, M.A. Islamic Finance: Law, Economics, and Practice. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
20. Beck, T., Demirgüç-Kunt, A., Merrouche, O. Islamic vs. conventional banking: Business model, efficiency and stability // Journal of Banking & Finance. 2013. Vol. 37(2). P. 433–447. DOI: 10.1016/j.jbankfin.2012.09.016.
22. Čihák, M., Hesse, H. Islamic Banks and Financial Stability: An Empirical Analysis // Journal of Financial Services Research. 2010. Vol. 38. P. 95–113. DOI: 10.1007/s10693-010-0089-0.
23. Abedifar, P., Molyneux, P., Tarazi, A. Risk in Islamic Banking // Review of Finance. 2013. Vol. 17(6). P. 2035–2096. DOI: 10.1093/rof/rfs041.
24. Aysan, A.F., Disli, M., Duygun, M., Ozturk, H. Religiosity versus rationality: Depositor behavior in Islamic and conventional banks // Journal of Comparative Economics. 2018. Vol. 46(1). P. 1–19. DOI: 10.1016/j.jce.2017.03.001.
25. Masrizal, M., Sukmana, R., Ismal, R. Islamic and conventional bank deposits: what drives Islamic deposit movement? A trade-off between religiosity and rationality // International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management. 2026. Vol. 19(1). P. 25–47. DOI: 10.1108/IMEFM-03-2024-0155.
26. Hassan, M.K., Aliyu, S. A contemporary survey of Islamic banking literature // Journal of Financial Stability. 2018. Vol. 34. P. 12–43. DOI: 10.1016/j.jfs.2017.11.006.
27. Keldiyorovich S. S., Arslanovna R. N. RAQAMLI BANK TIZIMINI BOSHQARISHDA INVESTITSİYALARNING O 'RNI VA AHAMIYATI //Journal of marketing, business and management. – 2026. – Т. 4. – №. 8. – С. 130-135.
28. Toumi, K., Viviani, J.-L., Chayeh, Z. Measurement of the displaced commercial risk in Islamic Banks // The Quarterly Review of Economics and Finance. 2019. Vol. 74. P. 18–31. DOI: 10.1016/j.qref.2018.03.001.
29. Rouetbi, M., Ftiti, Z., Omri, A. The impact of displaced commercial risk on the performance of Islamic banks // Pacific-Basin Finance Journal. 2023. Vol. 79. Article 102022. DOI: 10.1016/j.pacfin.2023.102022.
30. Ahmed, H. Product Development in Islamic Banks. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2011.

CONTENTS

1	Shakarov Davron Ulashboyevich	4-14
	RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA QURILISH XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-USLUBIY JIHATLARI	
2	Aminov Jonibek Boxodirovich	15-22
	TURISTIK XIZMATLARNING IQTISODIY MAZMUNI VA HUDUDIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI	
3	Sa'dullaev Behzod Sodiq o'g'li	23-30
	RAQAMLI INFRATUZILMA VA INSON KAPITALINING RIVOJLANISH TAHLILI	
4	Xasanov Axmadjon Shodiyarovich	31-38
	RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINING IQTISODIY RESURLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	
5	Sultonov Mexriddin Zuxriddin o'g'li	39-45
	GASTRONOMIK TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING MINTAQAVIY XUSUSIYATLARI (FARG'ONA TURISTIK MINTAQASI MISOLIDA)	
6	Toshxujayev Mustafaxon Abduvosi o'g'li	46-50
	O'ZBEKISTON HUDUDIY TURIZM RESURLARINING XIZMAT KO'RSATISH SOHASI BARQAROR O'SISHIGA HISSASI	
7	Ulug'muradova Nodira Berdimuradovna	51-59
	KICHIK BIZNESDA MEHNAT MUNOSABATLARINI INSTITUSIONAL TRANSFORMATSIYALASHNING MODULLI MEKANIZMI	
8	Yuldashev Shamsiddin Qiyamiddinovich, Bozorov Azizbek Alisher o'g'li	60-67
	MAMLAKAT IQTISODIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDA EKSPORT DIVERSIFIKATSIYASINING ROLI	
9	Pardaev Mamayunus Qarshiboevich, Usmonov Behruz Sharofiddin o'g'li	68-76
	KORXONALARDA KOMPENSATSIYA VA IMTIYOZLAR PAKETINING MEHNAT UNUMDORLIGIGA TA'SIRINI IQTISODIY-STATISTIK BAHOLASH	
10	Zhao Yi	77-89
	HOW DIGITIZATION BRIDGES THE SERVICE ECONOMY WITH THE GREEN ECONOMY IN SUSTAINABLE TOURISM	
11	Shakarov Zafar Gafforovich	90-98
	MEHNAT MOBILIGINING IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANISH JARAYONLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH	
12	B.B.Himmatova	99-108
	ULGURJI SAVDO XIZMATLARINING IQTISODIY MOHIYATI, XUSUSIYATLARI VA XIZMATLAR SOHASIDAGI O'RNI	
13	Xomitov Komiljon Zoitovich	109-117
	QISHLOQ HUDUDLARIDA AHOLINI NORASMIY ISH BILAN BANDLIK DARAJASINI KAMAYTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	
14	Талимова Л.А., Давлатова М.П., Расулов З.Ж.	118-125
	СТИМУЛИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ. ОПЫТ ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАН	
15	Safin Farid Gubaydullayevich, Porsayev Ganidjan Muxamedovich, Qobulov Dilshod Qodir o'g'li	126-134
	QIYOSIY YONDASHUV BILAN OBYEKT QIYMATINI BAHOLASHNING ISHONCHLILIGI VA ANIQLIGI MASALASI	

16	Xudayberganov Zoxidjon Djurakulovich	135-144
	AXBOROT XIZMATLARI BOZORINING IQTISODIY TABIATI VA RAQOBAT XUSUSIYATLARI	
17	Karimova Aziza Maxomadrizoyevna, Sindarov Shuxrat Keldiyorovich	145-154
	TIJORAT BANKLARINING ISLOMIY DARCHALARIDA MIJOZLAR MABLAG'LARINI JALB QILISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	
18	Murodov Alisher Murodjon o'g'li	153-162
	DAVLAT INSTITUTLARI VA IQTISODIY BARQARORLIK	
19	Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li	163-171
	RIVOJLANAYOTGAN VA BOZOR IQTISODIYOTIGA O'TAYOTGAN MAMLAKATLARDA TO'G'RIDAN-TO'G'RI XORIJIY INVESTITSİYALARINING UGLEROD INTENSIVLIGIGA TA'SIRINI ENERGIYA INTENSIVLIGI DARAJALARI BO'YICHA PANEL EKONOMETRIK BAHOLASH	
20	Rasulov Zokir Jakhongirovich, Aymukhamedov Begzad Sultanbek ugli, Davlatova Madinabonu Pulat kizi	172-180
	BUSINESS PLANNING IN THE NEW ECONOMY OF UZBEKISTAN: INSTITUTIONAL SHIFTS, MACROECONOMIC CONSTRAINTS AND AN ADAPTIVE PLANNING FRAMEWORK	
21	Xalbayev Shaxriyor Abdullayevich	181-189
	TURIZM KORXONALARINING IQTISODIY SALOHİYATINI BOSHQARISH VA RIVOJLANTISH STRATEGIYASI	
22	Norboyev Allayor Ismoilovich	190-195
	Demografik o'zgarishlar sharoitida mehnat salohiyatining iqtisodiy barqarorlikdagi roli	
23	Fukuda Hiroki	196-202
	MECHANISMS FOR STIMULATING GREEN INNOVATION IN THE INDUSTRIAL SECTORS OF SAMARKAND REGION	
24	Haydarov Jamol Kamol o'g'li	203-211
	KORXONALARDA ZAMONAVIY XIZMATLARNI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOY-IQTISODIY AHAMIYATI, MOHIYATI VA TAMOIYILLARI	
25	Yakupova Ayzada Nizamatdinovna	212-219
	QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING BARQAROR RIVOJLANISHI: ILMIY QARASHLAR EVOLYUTSIYASI VA ZAMONAVIY TALQINI	
26	Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	220-226
	O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASINING INNOVATSION RIVOJLANISH DARAJASINI BAHOLASHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI VA KO'RSATKICHLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	
27	Abduazizov Bektosh Mamarayim o'g'li	227-234
	O'ZBEKISTON XUSUSIY SEKTORIDA MEHNATGA TALAB VA BANDLIK DINAMIKASI	
28	Erbo'tayev Azimjon Qaxromon o'g'li	235-242
	AGROTURISTIK XIZMATLAR BOZORINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	
29	Nafasov Ruslan Uraljon o'g'li	243-249
	SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA RAQAMLI TIBBIY XIZMATLAR EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISH ORQALI IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH	
30	Rabbimov Muxriddin Musoqul o'g'li	250-258
	O'ZBEKISTON MOLIYA BOZORIDA XALQARO KREDIT MUNOSABATLARINING RIVOJLANISHI VA IQTISODIY BARQARORLIK KO'RSATKICHLARI	